

[Krag.]

jeg skal kun gøre nogle enkelte Bemærkninger til de forskellige Paragraffer.

I § 3 fastslaaes Ansvar for, hvad en Minister ved Forslag, Raad eller Stemme har medvirket til i Statsraad eller i Ministerraad; derimod er der ikke medtaget Ansvar for, hvad den vedkommende har medvirket til i et Ministermøde, med Hensyn til hvad der maatte være besluttet, og dog kan jo saadanne Beslutninger i et Ministermøde faa overordentlig stor Rækkevidde, og jeg kan derfor ikke være fuldt enig med den højtærede Minister i den Begrundelse, han i Motiverne giver for ikke at medtage et Ansvar for Deltagelse i Beslutninger, der er truffet i et Ministermøde. Forholdet er jo nok det, som den højtærede Minister siger, at Ministermøderne har en mindre formel Karakter, men dette synes mig under Hensyn til Vigtigheden og til Omfanget i mange Tilfælde af Konsekvenserne af de Beslutninger, der træffes i et Ministermøde, ikke at være tilstrækkeligt til at fritage de Ministre for Ansvar, som er med til at træffe saadanne Beslutninger; og endvidere mener jeg, at hvis det er saadan, at den, der tier, samtykker, som et gammelt Ord jo siger, bør ganske sikkert dette, at en tilstedeværende Minister ikke har gjort Indsigelse, ingenlunde i alle Tilfælde fritage ham for at være Part-haver i det Ansvar, Beslutningen har medført.

I § 4 synes det mig ogsaa, at Forslaget gaar lidt for lempeligt til Værks i Forbindelse med Spørgsmaalet om Undladelse af at foretage Regeringshandling, som det paahviler Kongen at bringe til Udførelse. Her er Ministerens Ansvar selvfølgelig klart, naar han har kontraseret en kongelig Beslutning om at undlade at bringe en saadan Handling til Udførelse, og det er ogsaa indlysende, at han ifalder Ansvar, naar han har hindret Udførelsen af den paagældende Regeringshandling. Men hvis han ved at lade syv og ni være lige, ved en gennemført Passivitet er Aarsag til, at Beslutningen ikke bringes til Udførelse, bør han saa ikke være ansvarlig? Efter Lovforslagets § 4 skal han det ikke. Jeg mener, han bør være det.

§ 5 er jeg i og for sig ikke uenig i, men jeg synes, Formen er lidt besynderlig, for efter min Opfattelse burde Paragraffen begynde med at fastslaa Ministerens Ansvar for alle de af underordnede udfærdigede Beslutninger, og derefter maatte man saa opføre de Tilfælde, i hvilke Ministeren fritages for et saadant Ansvar paa Grund af,

at Beslutningen strider imod f. Eks. den Ordre, han eventuelt maatte have givet, paa Grund af at den vedkommende Tjenestemand ikke har udfærdiget Beslutningen saaledes, som den burde være udfærdiget, eller han har undladt at forelægge den for Ministeren, inden den udsendes o. s. v. — men Begyndelsen synes jeg burde være den at fastslaa, at Ministerens Ansvar gælder alle Beslutninger med Undtagelse af dem, som jeg her har nævnt Eksempler paa, som paa Ministerens Vegne træffes af underordnede. Det forekommer mig, at man i Paragraffen gaar den modsatte Vej, hvad jeg altsaa ikke kan billige.

I § 7 er Motiverne jo overordentlig udførlige og fuldt ud fyldestgørende, synes det mig, men der er et Par Spørgsmaal, som jeg i denne Forbindelse gerne vil rette til den højtærede Minister. I § 7 a, som handler om Ministerens Ansvar for Opkrævning af Skatter og Afholdelse af Udgifter, der ikke er bevilget, siges det efter et Semikolon: „en Minister paadrager sig dog ikke Ansvar for Afholdelsen af en Udgift, naar denne har været nødvendig af Hensyn til Statsstyrelsens forsvarlige Førelse“. Her er det altsaa et Skøn, der er Tale om, som er afgørende for, om Ministeren ifalder Ansvar, eller han ikke gør det, og jeg spørger: Hvem er det, der skal afgøre det? Hvem er det, der skal træffe dette Skøn? Det kan jo ikke være Ministeren selv; det kan heller ikke være Statsrevisionen eller Hovedrevisoratet ... (Hæle: Det er Rigsretten!). Ja, det er muligvis Rigsretten, hvis han anklages for Rigsretten, men det vil med andre Ord sige, at det er Rigsdagen, som skal have Afgørelsen af, om hans eventuelle Ansvar skal gøres til Genstand for Prøvelse eller ej, og her er det, jeg spørger: Skal det saa være det absolutte Flertal, der her har Afgørelsen? For det vil som Regel være Ministeren følgagtigt i tykt og tyndt, som jeg allerede har omtalt i anden Forbindelse. Skal et selv nok saa stort Mindretal ingen Indflydelse have paa Afgørelsen af dette Spørgsmaal?

I § 7 b, som handler om Ansvar for Udstedelse af foreløbige Love, møder vi atter i det sidste Punktum det, som jeg vil tillade mig at kalde den danske Harmonika, som kan klemmes sammen, saaledes at hele Indholdet klemmes ud af selv nok saa rigoristiske Bestemmelser. Det siges dér, at „Ansvar paadrages dog efter Omstændighederne ikke, saafremt Loven ikke skønnes at have bevirket Krænkelse af Statens Interesser eller andre almene eller private Interesser“. Jeg forstaar i og for sig godt dette, men ogsaa her er jo Spørgsmaalet,